

behandlingshjälp till läkare, kanske all sjukvårdspersonal, med missbruksproblem. Han vill att man i varje landstingsområde har en typ av mottagning för detta.

– En läkare med missbruksproblem går ju varken till företagshälsorvården el-

ler den vanliga vården. Hon eller han vill ha en känsla av att kunna komma lite mer anonymt.

– Ökar man tillgängligheten till en vetlig behandling, då ökar man också möjligheten till att folk söker hjälp själva, säger Lars Håkan Nilsson.

Han menar att det inte räcker med att bara skicka missbrukarna till ett behandlingshem.

I stället handlar det om en lång löpande behandling där man har personen med sig, och att hon eller han inte bara ser det som en tvångsåtgärd. ■

Missbrukande läkare löper liten risk för delegitimering eller prøvotid

Fem fall har lett till prøvotid i år efter narkotikamissbruk

En läkare med missbruksproblem löper risk att förlora sin läkarlegitimation eller åläggas prøvotid. Men risken är väldigt liten.

Vid sidan av disciplinpåföljderna varning och erinran, som har syftet att vara preventiva såväl individuellt som allmänt, finns behörighetsinskränkningarna delegitimering och prøvotid, som är tänkta att vara ett direkt skydd för patienten.

I fjol miste 14 läkare sin legitimation medan sex fick prøvotid. Dessutom begränsades förskrivningsrätten för narkotikaklassade läkemedel i tolv fall.

Sjukdom, missbruksproblem ...

När en läkare blir av med legitimationen beror det på att han eller hon har blivit sjuk, har grava missbruksproblem, har begått brott eller visat sig grovt oskicklig.

Besluten om behörighetsinskränkningarna fattas av Ansvarsnämnden. Det sker efter anmälan från Socialstyrelsen, som här har en åklagarroll.

Även i år blir siffrorna för delegitimering och prøvotid låga. Här återger vi årets »missbruksfall«. Inget har hittills i år lett till delegitimering, däremot finns några som har lett till prøvotid.

Följs extra noga i tre år

Det innebär att läkaren under tre år följs extra noga. Om han då inte kan sköta sig eller fortsätter att handla oskickligt kan han bli av med sin läkarlegitimation.

Fall 1: En allmänläkare hade under ett år missbrukat Stilnoct, Citodon och flunitrazepam.

Hon behandlades för sitt missbruk. Det har dock ännu gått för kort tid sedan perioden av missbruk. Därför kan man inte bortse från att det finns en risk för återfall, menar Ansvarsnämnden.

Fall 2: En neurolog med tidigare drogmissbruk fick återfall i missbruket med narkotikaklassade läkemedel, som han förskrev till sig själv, direkt och i andra personers namn.

Även om han nu behandlas på nytt för sitt missbruk är risken uppenbar att han inte kommer att kunna sköta sitt arbete som läkare om inte behandlingen fullföljs.

Utöver prøvotiden dras också hans förskrivningsrätt för narkotiska läkemedel in.

Struntade i varningar

Fall 3: En anestesilog har bakom sig ett flerårigt missbruk av Stilnoct, via egenförskrivning, vilket under åren eskalerat.

Trots varningar från Socialstyrelsen och erbjudanden som givit honom chansen att komma till rätta med missbruket har han inte klarat det.

Först sedan han ställts i en tvingande situation, dvs anmälts till Ansvarsnämnden, har han lyckats bryta förskrivningsmönstret.

Även här dras också behörigheten att förskriva narkotiska preparat in.

Fall 4: En allmänläkare skrev ut stora mängder beroendeframkallande medel till två patienter samt till sin mor och sig själv. Hon har tidigare fått en varning av Ansvarsnämnden.

Efter behandling har hon tagit sig ur det akuta missbruket av kodeinnehållande analgetika, men det är ännu för tidigt att anse att hon är helt ute ur riskzonen för återfall.

Fall 5: En underläkare har accepterat ett strafföreläggande på dagsböter för ett ringa narkotikabrott sedan han gripits narkotikapåverkad med innehav av narkotika.

Efter det har han vid två tillfällen lämnat positiva prov på att han intagit illegala narkotiska medel. Därför kan det befaras att han inte kan komma att utöva sitt yrke tillfredsställande.

Omdömeslös förskrivning

I ett sjätte fall som leder till prøvotid skrev en allmänläkare till några patienter ut narkotikaklassade läkemedel i större mängd än vad som krävdes. På så vis åstadkom han att patienterna under lång tid kunde inta läkemedlen i större dos än ordinerat.

Till tre andra patienter förskrev han narkotiska läkemedel i sådana mängder att Ansvarsnämnden bedömde det som omdömeslöst.

Att ge allmänläkaren en varning ansågs inte vara en tillräckligt ingripande åtgärd, varför han i stället ålades prøvotid.

Inga delegitimeringsfall

Bland de få delegitimeringsfallen i år finns hittills inga missbruksärenden.

I ett delegitimeringsfall hade till exempel läkaren en sekundärlegitimation i Sverige. När primärlegitimationen, som var norsk, drogs in skedde samma sak med den svenska legitimationen. (Den regeln gäller i hela EES.) ■

»... fick återfall i missbruket med narkotikaklassade läkemedel, som han förskrev till sig själv, direkt och i andra personers namn.«

»Trots varningar från Socialstyrelsen och erbjudanden som givit honom chansen att komma till rätta med missbruket har han inte klarat det.«